

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és Irodahivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falú” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11-55-62.
Postatakarékpénztári csekk számla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1940.

XXI. évfolyam, 29. szám.

Julius hó 21.

KÜSZÖBÖN AZ ANGLIA ELLENI TÁMADÁS

Sorozatos olasz győzelmek a Földközi Tengeren és a gyarmatokon. — Japán közeledik a Tengelyhez

Délkelet-Európában elkerülhetetlenek bizonyos területi változások

A nagy fegyveres mérkőzésnek és a vele kapcsolatos diplomáciai tevékenységnek négy fő eredménye tolt előtérbe az elmúlt hét végével. Az első az Anglia ellen meginduló német támadás, amely az újabb hadműveleteket megelőző feszültséget és izgalmas várakozást váltotta ki a világ közvéleményében. Hogy mikor és hogyan indul meg ez a támadás, senki biztosan nem tudhatja. Csak egy bizonyos, hogy a németek a szigetországot, az olaszok az afrikai angol birtokokat támadják meg. A hatalmas olasz földközi-tengeri eredmények már is igazolják ezt a feltevést. A sorozatos kudarcok, amelyek ezen a tengeren az angol flottát érték, egyre inkább nyilvánvalóvá teszik az angol tengeri haderő sebezhetőségét.

Ezen események mellett hatalmas kihatású változások állapíthatók meg Japán politikájában is, ahol a katonai párt nyomására erős átalakulás készül a tengelyhatalmakkal rokon-szenvező új kormány megalakulásával. Anglia és Japán között meg egyezés jött létre a Kína számára folyó fegyverszállítás megszüntetésére. Japán máris kiméltlenül bánik el az angol hadihajókkal s nem csinál titkot abból, hogy Távol-Keleten újabb területekre tart igényt.

Nem kevésbé fontos esemény a délkelet-európai kérdés rendezése sem.

Csáky István gróf magyar külügyminiszter világosan körvonalazta a magyar nemzet felfogását e kérdésben — ahogyan lapunk más helyén meg is írjuk.

Az európai háborút nemcsak a nyugati nagyhatalmak veszítették el,

előőrüeknek is vissza kell vonulnia Erdélyből a saját határai közé...

Az elmúlt hét eseményeinek sorrendje a következő:

Julius 11. Az olasz flotta földközi-tengeri hatalmas arányú győzelmének során bombatalálatok érték a Hood angol csatahajót és az Ark Royal angol repülőgép-anyahajót. Berlinből jelentik, hogy

hetenkint százezer tonna ellenséges kereskedelmi hajótért süllyesztettek el a németek.

A Berlinből hazatérő Teleki Pált és Csáky Istvánt nagy lelkesedéssel fogadja a magyar nemzet.

Julius 12. Pétain tábornagy, az új francia államfő, átvette elődje hatáskörét. Az oroszok cáfolják, hogy ultimátumot intéztek Törökországhoz. A német légi és tengeri flotta jelentése szerint a háboru kezdete óta 4.3 millió tonna ellenséges hajóteret süllyesztettek el. Az angol hajóhadat Málta közelében ismét megtámadták az olasz bombavetők. A müncheni találkozóknak óriási visszhangja van a világsajtóban.

Német és olasz lapok írják, hogy a tengelyhatalmak Magyarországot délkelet-európai politikájuk alaptényezőjének tekintik.

Julius 13—14. Olasz jelentés hangsúlyozza, hogy az Anglia elleni német

támadás küszöbön áll. A német haderő sikeres hadműveleteket végez a nyílt tengeren. Pétain tábornagy kinevezte az új francia kormányt. Az angol király és Churchill miniszterelnök életveszélyes helyzetbe kerültek a német bombatámadások során. Vezető olasz lapok írják, hogy

Magyarországnak igazságot kell szolgáltatni az európai újjárendezésben.

Julius 15. Az Anglia elleni támadásokat szünet nélkül folytatja a német légi haderő. Az angol védőőrség kivonult a keniai Moyale határvárosból. A német és olasz sajtó kimerítően foglalkozik az új Európa megszervezésének kérdésével. Berlin és Róma szerint a tengelyhatalmaknak gondjuk lesz arra, hogy az új béke igazságos legyen.

A felsőház elfogadta a családvédelmi javaslatot

A felsőház július 13-án kezdte el az Országos Népi és Családvédelmi Alap-ról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

A javaslatot Pap Kálmán előadó ismertette. A hozzászólók sorában Balogh Jenő rámutatott arra, hogy a

„A leghelyesebb szociálpolitika a jó gazdaságpolitika”

Schandl Károly dr. titkos tanácsos, a Faluszövetség társelnöke megemlékezett a magyar szociálpolitika nagy úttörőiről, Széchenyi Istvánról és Károlyi Sándor grófról, valamint Darányi Ignácra, aki Károlyi agrármozgalmát valósította meg a magyar falvakban. A belügyminiszterben ma olyan közéleti férfit lát, aki nem nagyhangú frázisokkal, hanem tettekkel iparkodik megvalósítani programját.

Visszatekintett ezután a szociálpolitika legutóbbi fejlődésére, majd lezsegezte, hogy

a leghelyesebb és legsikeresebb szociálpolitika a jó gazdaságpolitika.

Természetesen amellet szociálpolitikára is szükség van, de szociálpolitikát rendes, jó gazdaságpolitika nélkül csinálni nem lehet.

Minden erővel elő kell mozdítani a családi tőkék képződését,

törvény végrehajtásának elsősorban a parasztság látja majd hasznát; Kállay Miklós külföldi szociálpolitikai eredmények ismertetése kapcsán mutatta ki a tárgyalás javaslat előnyeit; Heckenberger Konrad a szociális kiképzés fontosságáról beszélt.

tani a családi tőkék képződését, mert ez az a rendszer, amelyen nyugodtan építhetünk fel egy országot.

Nagy elismeréssel szolt a szatmár-megyei szociális munkáról és Streicher Andor alispánról. Figyelmébe ajánlja a belügyminiszternek, hogy vegye igénybe általában a társadalmi szerveket, ne államosítsuk teljesen a szociálpolitikát, mert azzal együttjár a bürokrácia túltengése. Kérte, hogy a tejakcióból se csináljanak tisztán állami akciót.

Rámutatott ezután arra, hogy

ez a javaslat tovább fogja fejleszteni a falu szociálpolitikáját, ehhez a munkához ajánlja a miniszternek a falusi hitelszövetkezetek működését.

Egyben visszautasítja azt az állítást, hogy a vármegyei és községi tisztviselői karnak nincsen elég szociális ér-

Julius 16. Berlinből jelentik, hogy a spanyol határtól Észak-Norvégiáig felkészült a német hadsereg az Anglia elleni támadásra. Hírek röppennek föl olasz-orosz tárgyalások megindulásáról és Ciano olasz külügyminiszter újabb berlini utjáról. Rómában nagy fontosságot tulajdonítanak a keletafrikai győzelmeknek. A japán politikában győzött a hadsereg pártja, Japánban új kormány alakult. Csáky István külügyminiszter a külügyi bizottságban tartott beszámolójában hangsúlyozta a délkelet-európai béke feltétlen szükségességét, aminek előfeltétele az igazságos és állandó béke alapjainak megteremtése.

Julius 17. Londonban növekszik a nyugtalanság a bármelyik nap bekövetkező német támadás miatt. Angol-japán megegyezés jött létre a kínai fegyverszállítási tilalom ügyében. A Gibraltár elleni légitámadásnál újabb találatok érték a Hood brit csatahajót és az Ark Royal repülőgép-anyahajót. Olasz repülőgépek sikeresen bombázták Máltát és Alexandriát. A német sajtó szerint

„Délkelet-Európában bizonyos területi változások elkerülhetetlenek...”

zéke. Meg van győződve arról, hogy a közjóléti osztály, összefogva a vármegyei tisztikarral és a községi vezetőséggel, bürokráciamentes, olcsó szociálpolitikát fog végezni.

A magyar szociálpolitika tartson meg ősi hagyományait.

Keresztény szellemben, a krisztusi gondolat alapján közeledjék a falu népéhez,

ne önzésből, ne pártpolitikai célból, hanem önzetlenül a kisemberekért és legyen ebben a szociálpolitikában szolidaritás, amely azt a kisembert önmagáért karolja fel. Ha ezzel a keresztény szellemmel itatjuk át a szociálpolitikát, akkor ez a javaslat valóban nagy lépést jelent a magyar fel-támadás felé. (Éljen és taps.)

A július 14-iki ülésen Jókai Thász Miklós kifejtette, hogy a javaslat legfőbb érdeme, hogy elsősorban a mezőgazdasági lakosság helyzetén kíván segíteni és iparkodik kiegyenlíteni az ipari és mezőgazdasági lakosság szociális ellátottsága közti különbséget. Hoepfner Guidó rámutatott arra, hogy a javaslat a jótékony-sági akciók helyett az intézményes gondoskodás elvét valósítja meg. Józsan Miklós, Andrassy Mihály gróf és Meskó Zoltán nagy tetszéssel fogadott felszólalása után vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter emelkedett szólásra.

KERESZTES FISCHER FERENC:**„A magyar szociálpolitikában is le kell vonni az új kor követelményeinek tanulságait“**

Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter válaszolt az elhangzott felszólalásokra.

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter beszéde elején köszönetet mondott a törvényhozásnak és a nemzetnek, hogy ilyen lényeges anyagi eszközök bocsát a minisztérium rendelkezésére a magyar szociálpolitika céljaira. A legutóbbi hónapok európai eseményei minden gondolkodó embert arra készítetnek, hogy

a magyar élet módszereit és eszközeit magyar módon a magyar élet fejlődésének megfelelően revízió tárgyává tegyünk,

mert ha ezt nem tesszük, ugyanolyan sorsra jutunk, mint azok a nagy nemzetek, amelyek évszázadokon át vezetői voltak Európa szellemi életének, de nem ismerték fel a kor szavát.

Nálunk a szociálpolitika terén is le kell vonni ennek a felismerésnek következményeit.

Magyarországon eddig is volt szociálpolitika, de kétségtelen, hogy sok vonatkozásban helytelen alapelvekből indult ki, ennél fogva helytelen eredményekhez vezetett. A munkanélküli segélyezés, a karitatív szociálpolitika rendszere inkább demoralizálólag hatott, mint felemelőleg. Olyan szociálpolitikát kell tehát folytatni, amely ezeket a hiányokat kiküszöböli s ennek alap gondolata csak az lehet, hogy

a segítségre, a felemelésre csak az érdemes, akiben megvan a készség arra, hogy a társadalom hasznos tagjává váljék. A közösségnek csak az a tagja értékes, amelyik a maga munkájával a közösséget szolgálja tudja.

Nem a magánérdek, nem az egyesek érdeke a fontos, hanem a köz érdeke. Meg kell szünnie annak az állapotnak, hogy egymásra felülről lefelé nézzünk, hogy egymásra alulról fölfelé nézzünk,

mindenkiben magunkkal egyforma testvért, a nemzeti közösség egyforma tagját kell látni.

Ezen az alap gondolaton épül fel a javaslat. De távol áll tőle az a törekvés, hogy a társadalmi hierarchiát megszüntesse, mert ez anarkiára vezetne. A felsőbb társadalmi rétegeknek fel kell ismernie, nem elég aldozni, jótékonykodni, hanem kötelesség bedőlni abba a munkába, amely a veszedelmes és egészségtelen társadalmi egyenlőtlenségek kiegyenlítését célozza.

Nálunk a legelhanyagoltabb és legkiáltóbban igazságtalan helyzetben a mezőgazdasági proletár rétegek vannak. A javaslat

célja ennek a rétegnek felemelése.

Ezt a munkát csak egyénileg lehet végezni, nem lehet a feladatokat egy-két év alatt megoldani. Csöndes munkát akar végezni ezen a téren, mert az a meggyőződése, hogy ezt a munkát lármával csinálni nem lehet, mert a láрма csak demagógiára vezet. A javaslat általános célja a népszaporodás előmozdítása. Itt sem lehet sematikus eljárni, ezt a feladatot csak fokozatos munkával lehet megoldani.

A társadalmat be kell kapcsolni a szociális munkába,

itt elsősorban a papság és a falusi intelligencia jön tekintetbe. A főiskolákon fokozottabb mértékben kell tanítani a szociálpolitikát. Új ember-típust kell teremteni és ehhez az szükséges, hogy a köz iránt teljes aldozatosság és kötelesség tudata legyen urrá az egész magyar társadalmon. Bizik abban, hogy lassu, céltudatos munkával meg lehet valósítani a javaslat célkitűzéseit. (Lelkes taps és éljenzés.)

A felsőház ezután a javaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadta.

Ezzel a nagyfontosságú üléssel megkezdődött a felsőház nyári szünete.

München után...

Röviden beszámoltunk róla, hogy Teleki Pál gróf miniszterelnököt és Csáky István gróf külügyminisztert nagy lelkesedéssel és örömmel fogadta Münchenből történt hazaérkezése alkalmából a magyar főváros, tolmácsolva ezzel az egész magyar társadalom ragaszkodó szeretetét és háláját úgy a magyar államférfiak, mint a baráti államok, Németország és Olaszország vezérei iránt.

A miniszterelnök és a külügyminiszter hazaérkezése napján, július 11-én, délelőtt részletesen beszámolt a főméltóságú Kormányzó Urnak a müncheni tanácskozások eredményéről.

Este a Magyar Élet Pártja pártvacsorát rendezett, amelyen Vay László báró, országos elnök, meleg szavakkal köszöntötte Teleki Pál grótot és Csáky István grótot a müncheni történelmi jelentőségű tanácskozásokról történt hazaérkezésük alkalmából.

Teleki Pál gróf miniszterelnök az üdvözlésre adott válaszában köszö-

net mondott az ünnepeltetésért, majd hangsúlyozta, hogy Hitler vezér és kancellár, valamint a Duce bizalmának oka, hogy a magyar politika egyenlő, önzetelen és magyar. Ki kell tartani továbbra is emellett a politika mellett. Hangoztatta, hogy részletekről beszélni természetesen nem lehet, a legfontosabb a könyörtelen fegyelem megvalósítása.

Méltóknak kell lennünk a baráti nagyhatalmak barátságára abban, amit ez a két nemzet közösen gyakorol: a fegyelemben.

Bejelentette ezután, hogy a bevonultak nagyrésze hazamehet aratni, az egyébként hozott rendszabályok tökéletes fenntartása mellett.

A miniszterelnök a vacsora résztvevőinek lelkes éljenzése és tapsa között ezután poharát Hitler vezér és kancellárra és Mussolinire, a Ducera emelte. A párt tagjai helyükről felállva, hosszasan ünnepelték Európa újjárendezőit.

Már derengeni látszik a jobb jövő...

A törvényhozás külügyi bizottságainak ülése

A képviselőház külügyi bizottsága július 16-án délelőtt, vitéz Imrédy Béla elnöklésével ülést tartott, amelyen Teleki Pál gróf miniszterelnökkel és Csáky István gróf külügyminiszterrel az élükön a kormány tagjai, Tasnádi-Nagy András házelnök, Szinyei-Merse Jenő és Törs Tibor alelnökök, valamint a bizottság tagjai jelentek meg.

Imrédy Béla elnök bevezető szavai után Csáky István gróf külügyminiszter részletesen tájékoztatta a bizottságot a müncheni tanácskozás előzményeiről, anyagáról és várható nemzetközi kihatásairól. Különös hangsúllyal mutatott rá a miniszter a délkelet-európai béke megővésének fontosságára, aminek azonban melőzhetetlen előfeltétele az igazságos béke alapjainak megteremtése.

— Barátaink — ugymond a miniszter — mindkét tételben egyetértenek a magyar kormánnyal.

Tagadhatatlan, hogy eljutottunk egy magaslatra, ahonnan már derengeni látszik a jobb jövő.

Kifejezést adott ezután Csáky István gróf miniszter annak a reményének, hogy a magyar kormány békés szándékait senki sem fogja meggondolatlanul keresztelni,

ha azonban mégis megtörténnek ez, ezzel is szembenézünk.

Ezután részletesen beszámolt a miniszter a magyar—német, magyar—olasz, magyar—jugoszláv, magyar—orosz és a magyar—román viszony jelenlegi alakulásáról, majd rámutatott arra, hogy az eddigi szívós és kemény küzdelem még korántsem ért véget,

számolnunk kell nehéz küzdelmek sorozatára, de — ugymond — Magyarország el van szánva, hogy azokat minden téren megvívja és pedig közös egyetértésben azokkal a hatalmakkal, amelyek már annyiszor segítettek a magyar ügyet egy-egy mértföldkövel előre.

Ezzel kapcsolatosan a miniszter újból hangsúlyozta a magyar nemzet háláját a tengelyhatalmakkal szemben és köszönetét fejezte ki a jobb oldali sajtó ama részének, amely a legnehezebb időkben is kitartott a tengelyhatalmak és ezzel Magyarország érdekei mellett.

Az általános helyeslést keltő külügyi beszámoló elhangzása után a külügyminiszter válaszolt a bizottság tagjai által hozzá intézett részletekre, majd Teleki Pál gróf miniszterelnök intézett néhány szót a bizottsághoz.

A felsőház külügyi bizottsága Kánya Kálmán elnöklésével július 16-án délután megtartott ülésén Csáky István gróf külügyminiszter nagy vonásokban ugyanúgy tájékoztatta a fel-

sőház bizottságát, mint a délelőtti ülésen. A tájékoztatásért Prónay György báró mondott köszönetet a külügyminiszternek. A bizottság ülése Teleki Pál gróf miniszterelnök rövid felszólalásával ért véget.

POLITIKA**KÉPVISELŐHAZ**

A Képviselőház július 12-én rövid ülést tartott, amelyen több elnöki bejelentés hangzott el; ezek sorában közölte Tasnády-Nagy András elnök, hogy az állandó összeférhetetlenségi bizottság befejezte az eljárást a Hubay Kálmán és Vágó Pál ellen Teleki Pál gróf miniszterelnök által tett összeférhetetlenségi bejelentés ügyében. Javaslatára a Ház ügy határozott, hogy július 22-iki ülésén sorolja ki a Hubay—Vágó-féle összeférhetetlenségi ügy itélőbizottsági tagjait.

Ülést tartott a 36-os bizottság

A 36 tagú országos bizottság július 12-én délelőtt ülést tartott a képviselőházban. A kormány részéről Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, Antal István és Törley Bálint államtitkárok voltak jelen.

Juhász Andor korelnök nyitotta meg az ülést. A képviselőház részéről elnökké Ivády Bélát, helyettes elnökké Krudy Ferencet, a Falu-Gazdaszövetség ügyvezető alelnökét, előadót Ronkay Ferencet, jegyzőt Petró Kálmánt, a felsőház részéről elnökké Juhász Andort, helyettes elnökké Purgly Emilt, előadót Koós Zoltánt, jegyzőt Liptay Lászlót választották meg. A bizottság ezután több rendeltetvényt tárgyalta le és fogadott el.

A MÉP**ÚJ FŐVÁROSI VEZETŐJE**

A Magyar Élet Keresztény Községi Pártjának elnöke, vitéz Csilléry András dr., egyetemi tanárrá történt kinevezése következtében lemondott elnöki tisztéről. A párt elnöki tisztét a miniszterelnök rendelkezése alapján Karafiáth Jenő dr., Budapest főpolgármestere foglalta el. A párt július 15-én délután megtartott értekezlete meleg ünnepélyben részesítette úgy a távozót, mint az új elnököt.

ELITÉLT KÉMEK

A honvédtörvényszék idegen államok javára elkövetett hűtlenség, illetve károk büntette miatt Deák Ferencet 15 évi fegyházra; Szentlélek Lászlót 15 évi fegyházra; Csillag (Stern) Pált 10 évi és 6 havi fegyházra; Bojtos Józsefet 6 évi fegyházra; Horovitz Lajost 8 évi fegyházra; Mátyás Lászlót 7 évi fegyházra; Rottmann Antal román állampolgárt 6 évi fegyházra; Remény Sándor román állampolgárt 6 évi fegyházra; Lukács Józsefet 6 évi fegyházra; Rácz Lászlót 5 évi fegyházra; Bernard Jánost 4 évi és 6 hónapi fegyházra; ifj. Németh Sándor román állampolgárt 4 évi fegyházra; Kovács Ferencet 4 évi fegyházra; Friedländer Sámuel 4 évi fegyházra; Pakurár Andrást 3 évi és 6 hónapi fegyházra; Papp János román állampolgárt 3 évi fegyházra; Egged Gyulát 3 évi fegyházra; Lénárt Annát 3 évi fegyházra ítélte. Valamennyi elíteltet ezenkívül 5—10 évre megfosztották hivatali és politikai jogaitól és kizárták az egész országot, vagy annak bizonyos területéről. Az ítéletek jogerősek.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fia
ékszerésznél,

Bpest, II. Olasz fasor 35. (saját ház)

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés

a törvényesen védett

Rákoshegyi baktériumölő

nélkül. Kapható és megrendelhető csak

IFJ. AULITZKY OTTÓ

Budapest, VII. Dohány-utca 84. II. sz. 2/a

Árak: Demijonnal ab Budapest

4 6 8 10 15 20

4:80 7:10 9:10 10:80 16:- 21:20

Tanulságos prospektus e lap

olvasóinak ingyen!

„Az agrár Magyarországon szükség van a mezőgazdasági érdekképviselő nyugodt munkájára”

A felsőház július 12-iki ülésén, napirend előtt Kluen-Héderváry Károly gróf interpellációt intézett Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszterhez a mezőgazdasági érdekképviselőtről szóló törvény végrehajtása tárgyában és választ kért arra, fontosnak tartja-e a kamarai intézményt.

Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter válaszában megállapította, hogy a legutóbbi közgyűlés ellen benyújtott panaszok egy részét alaposan találta és ezeket a határozatokat kénytelen volt megsemmisíteni. Hangsúlyozta, hogy

az érdekképviselőkre a mai időkben nagyobb szükség van, mint bármikor és a Mezőgazdasági Kamara hivatását abban

látja, hogy az bizonyos fokú segítségére legyen a földművelésügyi miniszternek minden törvényes rendelet megalkotásánál.

Magyarország agrárállam lévén, szükséges, hogy a mezőgazdasági érdekképviselő teljes mértékben nyugodtan tudjon működni. Kijelentette, hogy a kilátásba helyezett és a kamara nyugodt működését célzó drókkói szigorúságu intézkedéseit a rendbontókkal szemben, de semmiesetre sem a többség ellen kívánja érvényesíteni. Reméli, hogy ezek az intézkedések lehetővé teszik majd, hogy az ország gazdaközösségének érdekei teljes mértékben érvényesüljenek.

A felsőház és az interpelláló is nagy helyesléssel vették tudomásul a miniszter válaszát.

A bevonultak elleni végrehajtási eljárás szabályozása

A hivatalos lap július 13-iki száma közölte a kormánynak a bevonult személyek magánjogi kötelezettségei tárgyában kibocsátott 7110/1938. M. E. számú rendelet újabb kiegészítéséről szóló 5140/1940. M. E. számú rendeletét, amely az eddigi végrehajtási kedvezményeket a bevonult tartalékosok és póttartalékosok részére a visszatérésüket követő egy hónap tartamára is kiterjeszti, továbbá új végrehajtási kedvezményként

lehetővé teszi, hogy a családos bevonult személy a nála végrehajtási uton lefoglalt tárgyakat hatóság közbenjöttével sza-

badkézből eladhassa s azok vételárának 30 százalékával szabadon rendelkezhessek.

A rendelet a bevonulás alatt keletkezett bérhátralék törlesztése tekintetében további kedvezményt ad:

a bevonult védett birtokosokat illetően pedig a védettség törlesztésének felfüggesztése iránt rendelkezik,

végül kimondja, hogy a bevonult személyek részére biztosított kedvezmények minden olyan tartozásra kiterjednek, amely a rendelet hatálybalépése előtt keletkezett.

Összeírják a közterővel learatott területeket

A földművelésügyi miniszter körrendeletet bocsátott ki valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez és a kárpátaljai közigazgatási kirendeltségek vezetőihez a közterővel learatott területek összeírása tárgyában.

A földművelésügyi miniszter körrendelete utal a mezőgazdasági munkások bevonulásával kapcsolatos kivételes rendelkezések tárgyában kiadott kormányrendeletre, amely szerint

a közterőt igénybevevő munkaadó a közterővel munkáltatásból származó munkabérmegtakarítást vagy a közvetlenül bevonult munkásainak, vagy a közterő előjárásának (polgármesterek) kiszolgáltatni köteles.

A községi előjárás (polgármester) a neki kiszolgáltatott munkabérmegtakarítás értékét a bevonulás miatt

keresetükben megrövidült mezőgazdasági munkások támogatására fordítja.

Ezeknek a rendelkezéseknek végrehajtása céljából elrendeli a földművelésügyi miniszter, hogy a törvényhatóságok első tisztviselői és a kárpátaljai közigazgatási kirendeltségek vezetői haladéktalanul intézkedjenek aziránt, hogy

minden községben és városban kimutatást vezessenek a közterővel való munkáltatásról.

A kimutatás magában foglalja a munkaadó nevét, az igénybevett közterő fajtát (pl. munkaszolgálatosok, honvédség, honvédelmi munkakötelezettek, stb.), a teljesített munkanapok számát, a közterővel learatott kat. holdak számát és annak feltüntetését, hogy a munkabérmegtakarításból mennyi illeti a bevonultakat közvetlenül és mennyi a községi előjárás.

Közel kétfélmillió magyar várja román fennhatóság alatt Trianon felszámolását

Most, amikor annyi szó esik a husz éven át nagyhatalmi gögében élt Romániáról, amely a könnyű szákmány egyrészt már kénytelen volt Oroszországnak visszaadni, illetve átengedni, talán nem lesz érdekesség nélkül való, ha az ugynevezett Nagyromániának születéséről néhány ri-deg szót közlünk.

Románia 1913-ban 130.178 négyzetkilométernyi területű volt, tehát alig valamivel nagyobb, mint a mai Csonka-Magyarország, amely 117.242 kilométer. És ez,

az alig hétmillió lakost számláló Románia dagadt meg Trianonban 304.244 négyzetkilométer-

resre, tehát nagyobbra, mint amilyen volt a hajdani Magyar Birodalom — Horvátországgal együtt

és népességének száma 16 millióra növekedett. (A Magyar Birodalom 325.411 km², lakosságának száma pedig közel 21 millió volt.) Egyedül Magyarországtól mintegy 110.000 km²-nyi földdarabot, csaknem mai területünknek megfelelő részt csatoltak Romániához. Ezen

az elcsatolt területen közel kétfélmilliónyi magyarság élt és szenvedte át ennek a husz esztendőnek minden keservét és kínját.

Sorsdöntő napokat, történelmi időket élünk. A megpróbáltatás kora vége felé halad. Olyan kritikus idők ezek, mint amilyenek a repülőnél a leszállás előtti pillanatok. Ilyenkor kell a pilótának minden figyelmét összpontosítani, mert egy elhibázott, elhamarkodott mozdulat, a gép és a pilóta pusztulására vezethet. A magyarság sokat hányódott repülőgépe, reméljük, hamarosan leszáll az ösök földjére; de ezekben a hetekben, na-

Köhler István tüzoltószergyára

Gyár és iroda:
Budapest, X., Korponai-utca 21-20.

pokban, órákban egyetlen pillanatra se feledkezzünk meg Teleki Pál gróf miniszterelnök intelmeiről: Bizni, dolgozni, engedelmeskedni!...

Bolgár-magyar szövetkezeti összefogás

Szófiában lelkes érdeklődéssel várják a magyar szövetkezeti élet vezetőit, akik a bolgár szövetkezeti vezetőkkel való előzetes tárgyalások alapján a bolgár fővárosban ünnepélyesen megalakítják a bolgár és magyar szövetkezetek összefogását és együttműködését intéző bizottságot. A két testvéri nemzet szövetkezeteinek közöledésére irányuló mozgalom még a háború előtt kezdődött a bolgár szövetkezeti vezetők mult évi budapesti látogatásakor s most kerül megalapozásra Szófiában, ahova pár hét múlva érkeznek meg a magyar szövetkezetek vezetői.

Tohakaloff Assen, a mi OKH-nak megfelelő bolgár Agrár és Szövetkezeti Bank ügyvezető igazgatója, aki M. D. Wesselinoffal, a bolgár dohánytermelő szövetkezetek központja igazgatójával s Sabtcho Nenovval, a szövetkezeti bank főtisztviselőjével együtt érkezett Budapestre, személyesen adta át Schandl Károlynak, a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége elnökének az Országos Központi Hitelszövetkezetben a bolgár szövetkezeti bank kormányzójának, N. Todoroffnak külön meghívását, mely egyidejűleg írásban is megérkezett a magyar-bolgár szövetkezeti együttműködés intézményesítésére. Egyidejűleg jött a Bolgár Országos Szövetkezeti Bizottság megkeresése is a Magyarországi Szövetkezetek Szövet-

ségéhez, amelyben Christo Ganeff elnök tolmácsolja az összes bolgár szövetkezetek lelkes meghívását a két testvérnemzet szövetkezeti bizottságának mielőbbi megalakítására.

A nagyjelentőségű szófiai szövetkezeti esemény szeptemberben fog lefolyni, mely alkalommal

az összes magyar és bolgár szövetkezeti kötelek és intézmények részvételével ünnepélyesen megalakul a Magyar-Bolgár Szövetkezeti Bizottság a két ország szövetkezeti érdekeinek támogatására.

A többnapos program keretében a bolgár szövetkezetek fölkérésére Schandl Károly, az OKH alelnök-vezérigazgatója, mint a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége elnöke, külön előadás keretében ismerteti a magyar szövetkezeti életet, az egyetem meghívására pedig Kuncz Ödön, a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége ügyvezető alelnöke, az egyetemen tart ünnepi előadást. A magyar delegációt, melyben szövetkezeti életünk több vezetője vesz részt, a király is fogadja, de alkalmuk nyílik szövetkezeti vezetőinknek a bolgár falusi szövetkezetek tanulmányozására is. Bulgáriában nagy várakozással tekintenek a két barát népfeljebb szövetkezeti hálózatának szorosabb együttműködése elé.

Javul a mezőgazdasági munkások helyzete

Az Országos Mezőgazdasági Kamara júniusi helyzetjelentése szerint a bő csapadék és nem tulságosan meleg idő általában kedvező volt a mezőgazdasági növények fejlődésére. A gyakori esőzés azonban hátráltatta a mezőgazdasági munkák végzését, minek következtében a kapások erősen elgyomosodtak. Az esős, párás időjárás folytán a szőlőben fellépett a peronoszpóra s elterjedése komoly aggodalomra ad okot.

A gyümölcsfélék közül a cseresznye gyenge közepes termést adott. Őszi- és kajsziarackból gyenge a termés, az alma vidékenként változó képet mutat, helyenkint jó, helyenkint gyenge a termés. Közepesnél alacsonyabb termés várható szilvából. Egyes helyeken feltűnő nagymérvű hernyókárok jelentkeztek, amiket a gazdák alig tudtak leküzdeni.

Az állattenyésztésben az állapotok általában javultak, mert a meglehetősen bőséges mennyiségben rendelkezésre álló zöldtakarmány lehetővé tette a jobb etetést. Az állategészségügy kielégítő.

A mezőgazdasági munkások kereseti lehetősége június hónapban jó volt.

A kielégítő kereseti lehetőség, a magasabb munkabérek, valamint a szociális intézmények fokozatos szaporítása, jelentős javulást idéztek elő a munkások szociális helyzetében.

A földárak és földhaszonbérletek emelkedő irányt mutatnak. A mezőgazdaság pénzügyi helyzetében az elmúlt hónapok lényegesebb változást nem hoztak.

Kivégezték az alsónémedi arzénos gyilkost

Július 13-án reggel a gyűjtőfogház udvarán kivégezték Fazekas Pál 42 éves molnárlégényt, az alsónémedi tömeggyilkost, aki három embert megölt és tizenhárom nyomorékká tett arzénrel mérgezett liszttel. A gyilkos a gyűjtőfogház egyik cellájában töltötte az éjszakát, majd szombaton reggel 6 órakor urvacsorát vett magához.

Mintegy százfőnyi tömeg gyűlt össze a gyűjtőfogház udvarán és néhány perccel 7 óra előtt megérkezett a kivégzés színhelyére Piliczár Lajos dr. törvényszéki tanácselnök, Fábian Károly dr. ügyész, Tóth Pál dr. egyetemi magántanár és Kévkomáromi András dr., a pestvidéki törvényszék orvosa. A tanácselnök pontban 7 órakor kiadta az utasítást az elítélt elővezetésére. Fazekas Pál négy szurognos fogházor között megtörtént lépett az akasztófa elé. A bíró felolvasta a jogerős ítéletet s a kegyelmi kérvény elutasítását, majd elrendelte az ítélet végrehajtását. Alig egy perc múlva Bogár János állami ítéletvégrehajtó jelentette, hogy az utasításnak eleget tett. A törvényszék orvosi 13 perc múlva megállapították a beállott halált.

TUDNIVALÓK A NÉMETORSZÁGBAN DOLGOZÓ MAGYAR MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁSOK SZÁMÁRA

A mai nappal ismét megindul a Németországban dolgozó magyar mezőgazdasági munkások részére kedvenc lapjuk a „Vasárnap”, amely évek óta ellátja tudnivalókkal külföldre került munkás-testvéreinket.

Az idei tudnivalókat egy kis füzetben is kiadta a „VASÁRNAP” szerkesztősége, amit a mai laphoz csatoltan minden munkás kézhez vesz. A házaspárok, testvérek egy-egy példányt kapnak. Azt ajánljuk, hogy ezt a füzetet mindenki őrizze meg és szorgalmasan olvassassa.

Ebben az évben sokkal kevesebben mentek ki, mint eddig. Ennek az az oka, hogy a hosszú tél és az árvízkarok miatt az összetorlódott tavaszi mezőgazdasági

munkáknál itthon volt szükség minden magyar munkás kezére. Német barátaink többiben kifejezett kívánságára igyekeztünk a velük szemben érzett erkölcsi kötelességnek is eleget tenni és egy kisebb létszámot átengedtünk. Ezzel is meg akartuk mutatni, hogy nemcsak jóban, de a szükségben is velük vagyunk és tehetségünkhöz képest segítségükre kívánunk lenni.

Mennyi pénzt lehet hazaküldeni

Örömmel látjuk, hogy a magyar mezőgazdasági munkást mennyire értékelik és szeretik Németországban. Megbízhatóság tekintetében a legelső helyen állunk.

Meg vagyunk győződve, hogy ezt a jó hírnevet az idén ki-került munkástestvéreink is

meg fogják erősíteni.

Közöljük, hogy a német kormányral történt megállapodás értelmében

minden magyar mezőgazdasági munkás, aki az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda útján került ki, havonként és fejenként 55 márkát küldhet haza hozzátartozóinak.

Az átutalásra vonatkozólag is részletes tájékoztatást nyújt a mai laphoz mellékelt külön kis füzet.

Az élelmiszer-ellátás

A m. kir. földmivelésügyi miniszter ez évben is gondoskodott arról, hogy a Németországba került magyar mezőgazdasági mun-

kások az itthon megszokott élelmezési cikkekhez kedvezményes áron, azaz vámmentesen juthassanak hozzá. A megállapodás értelmében

minden magyar mezőgazdasági munkás havonként és fejenként 5 kg szalonnára, 4 kg tarhonyára és 1/4 kg paprikára tarthat igényt.

Az első két hónapra szűz mennyiséget mindenki magával vitte, a többi időre szóló mennyiséget pedig rendszeresen meg fogják kapni. Erre vonatkozólag is részletes felvilágosítást nyújt a külön füzet.

Kedves Munkástestvéreink!

Ugy, mint eddig is, minden tekintetben szívesen adunk felvilágosítást, tájékoztatást a hozzánk fordulónak és ezzel szemben csak egyet kérünk, magatartásukkal szerezzenek becsületet a magyar névnek.

AZ ORSZÁGOS GAZDASÁGI MUNKAKÖZVETÍTŐ IRODA

GAZDAÉLET

A gabonaszák és takaróponyva kölcsöndíját az árelenőrzés országos kormánybiztosa megállapította. Eszerint jutából, kenderből, valamint ezek keverékéből előállított, gabonatöltésre használatos és arra alkalmas zsák napi kölcsöndíja darabonként legfeljebb 1.6 fillér, a 96 négyzetméter terjedelmű kölcsönponyva napi kölcsöndíja pedig legfeljebb 1.80 pengő. A kölcsönvevő telepére történő zsák- és ponyvaszállítás költsége a kölcsönadó raktárából történő elküldés napjával kezdődik és az oda visszaérkezés napjával ér véget. A kölcsönvevő a természetben vissza nem szolgáltatott kölcsönzások ellenértéke fejében darabonként 3.50 pengőt, a kölcsönponyvák ellenértéke fejében pedig négyzetméterenként 7 pengőt köteles a kölcsönadónak téríteni.

Meghosszabbították a befőzési cukor igénylési határidejét. A földmivelésügyi miniszter július 24-ig meghosszabbította a befőzési cukor iránti kérelmek beadásának határidejét. A kérvényeket a Gyümölcssterilizáló Országos Egyesületéhez (V., Vilmos császár-ut 76.) kell beadni. A kérelmezőnek az igényelt cukor mennyiségét feltüntetendő kérvényhez nyilatkozatot kell csatolnia, melyben kötelezi magát, hogy az igényelt cukrot csak saját termései gyümölcseinek feldolgozásához használja fel. Mellékelni kell egy községi bizonyítványt is arról, hogy a kérelmezőnek hol, mekkora kiterjedésű gyümölcsöse van, abban hány darab és milyen nemű gyümölcsfa áll. Űrlapokat az egyesület készséggel küld az igénylőknek.

A burgonya termelői ára. A belföldi burgonyakereskedelmi egyesülés július 17-től kezdődően budapesti paritásban válogatott minőségű nyári rózsza- és Gülbaba burgonyáért mázsánként 12 pengőt, Ella burgonyáért és sárgáért 9.50 pengőt fizetett.

Kutak, házi vizellató szivattyúberendezések, mezőgazdasági gépek, törött alkatrészek pótlása és javítása:

WEISER MIKLÓS

okl. gépészmérnök

Budapest, V., Bálvány-utca 16.

A tengeri igénybevételi ára. A földmivelésügyi miniszter rendeletével a tengeri igénybevételi árat 1940 július 16-tól kezdődően további intézkedésig a következőkben állapítja meg: budapesti paritásban, tisztántul állomásról mázsánként 27.10 pengő, egyéb állomásról mázsánként 26.5 pengő, budapesti közraktárban fekvő áruk mázsánként 25.85 pengő.

Az olajlenmagot termelő gazdák figyelmébe. Az ipari növénytermelési bizottság több tárgyalás után az olajlenmag-szalma átvételére névze a feldolgozó iparral abban állapodott meg, hogy addig is, amíg az olajlenzalma belföldi feldolgozási lehetősége tisztázást nyereszen az alapon a termelői ár végleg megállapítható lesz, az iparvállalatok az előző évi 5 pengő 20 filléres, illetve 4 pengő 20 filléres árat előlegként folyósítják a gazdáknak.

A méz legmagasabb ára. A méz legmagasabb árát most állapította meg az árkormánybiztos. A termelők által felszámítható legmagasabb ár viszonteladók részére történő eladásnál a feladóállomáson 1.60 pengő. A termelők által felszámítható legmagasabb ár fogyasztók részére 5 kg vagy annál kisebb tételeknél, a termelői telephelyén 2 pengő. A budapesti kiskereskedői eladási ár kg-ként 2.40 pengő. Ezidőszakra a piacon mézhiány mutatkozik, miután a rendkívüli tél nagy pusztítást végzett a méhállományban és a termelés nem fedezi a szükségletet. Remény van arra, hogy az aratás utáni hordás eredménye olyan készleteket fog felvetni, amelyek a szükségletet bőven fedezik.

Ötzer vagon paradicsomot konzerválunk. Konzervgyárainkban most folyik a legserényebb munka. Befejződött ötven vagon spárgakonzerv készítése és vége felé jár a zöldborsókonzerv gyártása is. A kilátások cseresznyében, meggyben, szilvában és almában elég jók, sárga és őszi barackban kedvezőtlenebb, főzélkéfélekben kielégítőek. A gyárak cukor-szükségletét nagyrészt sikerült biztosítani. Gondokat okoz a konzervdobozok biztosítása. A hazai ipar összesen 160 vagon horganyzott lemezt termel a konzervgyárak részére, de az évi szükséglet körülbelül 100 vagonnal magasabb. A horganylemez külföldi beszerzése a háborus nehézségek miatt meghiúsult. Az anyag-gazdálkodási bizottság döntése szerint 1 kg-nál kisebb konzervdoboz készíteni — nyersanyagtakarékosság miatt — nem szabad. A gyárak eöben az esztendőben több hordóút készítenek, amire Németország a

vevő. Paradicsomkonzervkészlet már alig van az országban. Erre az évre a gyárak 5000 vagon paradicsom átvételére kötöttek szerződést a gazdákkal, átlagosan 57.5 pengő métermázsánkénti áron.

Összeírják a száraztakarmány-készleteket

A honvédség száraztakarmány-szükséglete érdekében a Budapesti Közlöny július 16-iki számában kormányrendelet jelent meg, amelynek értelmében

az, akinek birtokában idei széna van és annak mennyisége az idei várható szénamennyiséggel száz mázsát meghaladja, köteles a már meglévő és várható egész szénamennyiségét bejelenteni.

Azonfelül bejelentési kötelezettség alá esik a takarmányszalmának 200 mázsát és az alomszalmának 400 mázsát meghaladó mennyisége, amennyiben a földmivelésügyi minisztérium 157.600—1940. számú rendeletének 8. szakasza értelmében még nincs bejelentve.

A honvédség birtokában levő készletek nem esnek bejelentés alá.

A bejelentést a jelen rendelet hatálybalépését követő öt nap alatt annál a községi előjárásnál, illetőleg annak a városnak a polgármesterénél kell megtenni, ahol a készlet van.

A bejelentést előszóval vagy a rendelethez mellékelt mintának megfelelően, írásban kell tenni. A bejelentésben elő lehet adni, hogy szénából 1941 május 31-ig, szalmából 1941 augusztus 15-ig számítva, a készlet birtokosának szolgálatai illetmény, vagy természetben fizetendő más hasonló tartozás teljesítésére, az állatok takarmányozására, illetve almozására mekkora mennyiség szükséges.

Az említett szükséglet alapjául szolgáló körülményeket a birtokos a községi előjárásnál (polgármester) előtt igazolni köteles. Ha a bejelentett készlet a bejelentő tulajdona, a tulajdonos nevét a bejelentésben külön fel kell tüntetni.

A bejelentés alá eső szénát és szalmát az előbb említett igazolt gazdasági szükségletek fedezésére szolgáló mennyiség kivételével, hatósági zár alá helyezettek kell tekinteni.

Ha a birtokos a széna vagy szalma tulajdonát bármilyen módon átruházni kívánja, köteles azt a Magyar Mezőgazdák Szövetségének (Budapest, V., Alkotmány-utca 29.) megvásárlásra felajánlani.

Az igénybevételi árakat az árelenőrzés országos kormánybiztosa fogja megállapítani.

Az új bércséplési díjak

Az árelenőrzés országos kormánybiztosa rendeletet adott ki a bércséplési díjak megállapításáról. A szabályozás lényeges intézkedése az, hogy a tavaly alkalmazott bércséplési százalékok nem emelhetők fel. Ugyanakkor azonban megállapította az árkormánybiztos a felszámítható legmagasabb cséplési rész nagyságát is. Tekintettel arra, hogy a cséplési díjakról szóló rendelkezés minél szélesebb körben való megismertetése közérdekű, közöljük a felszámítható legmagasabb bércséplési díjakat. I. A magánjáró gépeknél, ha az üzemanyagot a cséplető gazda adja 4.5%, ha pedig az üzemanyagot a géptulajdonos gondoskodik 6%. II. A nem magánjáró gépeknél, ha az üzemanyagot a cséplető adja 4%, ha pedig erről a géptulajdonos gondoskodik 5.5%.

A fenti díjak csak a bércséplést végző géptulajdonos részesedését jelentik, a munkások járandóságát a hatóság előtt kötött szerződésben foglalt mértékben külön lehet felszámítani.

Allati szőrök termelői ára

Az árelenőrzés országos kormánybiztosa július hó 8-án életbe lépett rendeletével a belföldi lószőr és marhafarokszőr legmagasabb eladási árát a következőképpen szabályozta:

Élő állatról levágott vegyesszínű, száraz, tiszta, kezelt lószőr legmagasabb termelői ára kg-ként:

- a) kemény, hosszú farok lószőr 11 P
- b) félkemény lószőr 8 P
- c) sörényszőr 6 P
- d) kevertszőr 8 P

Nedves állapotban lévő lószőr termelői ára 10 százalékkal, sós, vizes állapotban lévő lószőr termelői ára 20 százalékkal alacsonyabb. Fehérszínű lószőr ára viszont 20 százalékkal magasabb a fentebb megállapított árnál. Levágott vagy elhullott ló szőrének ára pedig a fentebb megállapított árnál 10 százalékkal alacsonyabb.

Mosott, száraz állapotban lévő marhafarokszőr legmagasabb termelői ára kg-ként 6 pengő.

A viszonteladó kereskedő a fentebb megállapított áron beszerzett áru továbbeladása esetén a beszerzési árhoz hozzászámíthatja az ugyanannál a cikknél 1939 augusztus 26-án számított kikészítési és üzleti (rezi) költségek összegét, valamint tiszta haszonkulcs szerinti hasznát.

ARATÁS — HONVÉDELEM

Alig néhány nappal ezelőtt hangzott el a magyar földművelésügyi miniszternek az a megállapítása, hogy „az aratás honvédelmi munka” és a mai időkhez méltó kijelentésnek megvan már a megfelelő, többszörös visszhangja. Egyházi férfiak felhívták a fennhatóságuk alá tartozó fiatal lelkészeket, tanítókat, hogy — ahol ennek szükségessége felmerül — vegyenek részt az aratásban; az egyik legnagyobb ifjúsági szervezetnek, a Turulnak miskolci kerülete felajánlotta, hogy vásár- és ünnepnapokon részt vesz az aratásban; egy dunántúli falu pedig különösen figyelemre méltó jelét adta annak, hogy milyen lesz a most kialakulóban lévő új magyar élet: a község népe kimondta, hogy azok, akik a maguk földjén elkészültek az aratással, lakadatlan erővel folytatják a munkát azoknak a földjén, akik még nem készültek el a nagyfontosságú munkával. Ugyanígy fognak eljárni a betakarítás és cséplés körül is. A kis dunántúli falunak, Kemenesmagosnak, példája gyorsan követőkre talált Vas megyében és a Dunántúlon, sőt, ahogyan a magyar népet ismerjük, bizonyára az ország más részein is ilyen vállvetett, egységes munkával történik majd az aratás, betakarítás és cséplés. Ime: így fest a valóságban, a gyakorlatban a szép mondat: az aratás honvédelmi munka, bizonyosságul annak, hogy a magyarság megértette, hogy így, az erőknél ilyen összefogásával, kell felkészülni a másik, reméljük közeli magyar ünnepre, amely a husz éve elértelődő vetés aratása lesz...

GAZDATUDOMÁNY

Kitűnő könyv jelent meg az erdészeti alapismeretekről

Évtizedeken át hiányzott az erdészeti szakirodalomból egy olyan könyv, amely az erdőgazdaság minden ágára kiterjedő ismereteket röviden magában foglalná. Ez a hiány évről-évre jobban fokozódott, de különösen jelentkezik ma, amikor az erdészlet lelkes fáradozása nyomán, ügyszólván minden gazda iparkodik földjén egy-egy kis erdőt telepíteni. A hiányt pótolja Trauer Ervin dr., m. kir. főerdőmérnöknek most megjelent: *Erdőgazdasági alapismeretek* című kézikönyve.

A könyv egyszerűen, igen világos és könnyen érthető fogalmazásban a termőhelyi és tenyésztési alapismereteket, az erdősítéseknek számbajöhető erdei fákat és cserjéket, a fásításokhoz szükséges anyagokat, azok előállítását, a fásítások különféle módjait, a fiatalosok ápolását, védelmét és nevelését, az erdők gondozását, a használatok okszerű és gazdaságos foganatosítását, a szállítást, feldolgozást, értékesítést és a felhasználás különböző lehetőségeit tárgyalja. Emellett az egész munkát áthatja a mélyszéles szakszeretettel és ez még annak a részére is kedves olvasmányává teszi a könyvet, aki az erdőgazdasági alapismereteket innen akarja megszerezni. Éppen ezért nélkülözhetetlen kézikönyve lesz az erdejüket önállóan kezelő tulajdonosoknak és az erdő-

gazdaságokban működő szakembereknek is. A példányonkénti 2.50 pengős vételár és 20 fillér postaköltség pénzben vagy postabélyegben való előzetes beküldése ellenében, a könyv megrendelhető a szerzőnél: Trauer Ervin dr., m. kir. főerdőmérnök, Budapest, VI., Hegedűs Sándor-utca 23., III. emelet, 17. ajtó.

A cséplés

Cséplésnél iparkodjunk gabonánkat minőség szerint osztályozni. Az első osztályút majd eladjuk s ebből veszünk vetőmagot, a második osztályút magunk felhasználhatjuk.

Cséplés kezdetén a bércsépítőgépet alaposan kitisztítsák, mert különben rozs és egyéb idegen mag kerül a buza közé, ami árat igen kedvezőtlenül befolyásolja.

A cséplésnél nagy szemvesztést okozhat a gondozatlan, elhanyagolt, hibás cséplőgép. Pedig a cséplőgépek — legyenek bármilyen gyarmányuak — mind kifogástalanul végzik a munkát, ha gondozzák és a szükséges javításokat idejében, alaposan elvégzik. A bércsépítőgépek megválasztásánál erre ügyeljünk: rozsdás, elhanyagolt gép tulajdonosával ne kössünk szerződést!

Munka közben a cséplőszekrény mindig vízmértékben vagyis kerete vízszintesen álljon. Erről naponta többször is győződjünk meg. Ha nem így áll a gép, akkor a rosták már nem dolgozhatnak szabályszerűen és a gép a szalmakazalba csépel.

A dobtengely fordulatszáma sem több, sem kevesebb nem lehet, mint amennyire a cséplőgépet készítették. Ha a cséplőszekrény és a hajtógép nem páros, ha a szíjtárcsák méretezése nem egyezik, ha a hajtógép szabályozója nem jól működik, a következmény mindig ugyanaz: a mag egy része a szalmában marad.

Ha a szalma- és törekrázó alatt szem található, akkor vagy tulerős az etetés vagy a nagyszzelelőnek tulerős a légáramlata. De okozhatja e bajt a szalma nedves volta vagy esetleg a cséplőszekrény előre való lejtése is.

Ha nyirkosak a kévék, akkor az etető vezesse a kévét, mielőtt a dobba eresztené. Az etetéssel általában nem szabad sietni, mert ez mindig veszteséget okoz. Különösen a részes etető szokott sietni: így a gép eltömődik, aminek következménye a nagy szemvesztés.

Akkor is a kalászbán és a szalmában marad a szem, ha a gép hirtelen megáll. A gépet azért megállás előtt még kellő ideig járassuk — etetés nélkül.

Dohánytermesztési rendes holdpénz és zsinórpénz

A m. kir. Dohányjövédéki Központ Igazgatósága 1940-re a rendes holdpénzre összegét az engedélyezett terület keretén belül dohánnyal lényegesen beültetett egész kat. holdankint 40 P-ben, a rendes zsinórpénzre pedig az összegét pedig a pénzügyőri sulyfelvelet alapján előirányzott minden mázsza száraz dohánylevél után 4 P-ben állapította meg. A folyósítandó rendes holdpénz- és zsinórpénzlelőgekből visszatartandó köztartozások tekintetében a rendes előlegből csak az 1939 december 31-ig esedékessé vált köztartozásokat kell levonni. A 20 kat. holdon és azon aluli területen termelőknél a köztartozások csak az érdekelt dohánytermelők önként kifejezett hozzájárulása, vagy kivételes esetekben foganatosított szabályszerű letiltás esetén tarthatók vissza. Azok a dohánytermelők, akik az 1940. évben már rendkívüli vagy rendkívüli kivételes előleget részesültek, rendes előlegekre nem tarthatnak igényt.

HIREK

ARATÓK

Buzatáblának álló harcosok szivében dobban a harci dal.
S a felre ősi szent imába kezd leány, legény, vén és fiatal.
Kaszadjuk suhog és tüzel a nap,
barna bőrük alatt forr a vér,
hogy a csürbe legyen más buzája,
a verejték-gyöngyös szent kenyér.

Fenkővel kísérik a föld dalát,
gyülik a sós lé homlokukra;
fénylő bőrüket égeti a nap
és nincsen kedvük szóra, gunyra.
Ütemesen állanak s hajolnak.
Tarló ropog, áll a nagy tusa
és láthatatlan mellettük hajol
évszázados hősök virtusa...

Néha bár huggyan szájukon szitok,
de a vér megváltja vétküket.
Az, aki látja ezt s nem érti meg,
az az Isten-szóra rég süket.
Hajnaltól késő éjszakába ér
az idő, mit tarlón töltenek
és ezt a népet átkozzák, úzik
gaz célokért hitvány emberek.

BÉKEFFY GÁBOR

A Kormányzó megsejmelte a honvédség különböző alakulatait. Mint a Magyar Távirati Iroda jelenti, a Kormányzó Ur Ófőméltósága július 13-án, szombaton reggel Kenderesről elindulva, a nap folyamán a honvédség különböző alakulatait megsejmelte. Este visszatért Kenderesre.

Közel 400.000 pengős állami segélyt kaptak a vas megyei községek. A vas megyei községek háztartási költségvetéséről szóló kimutatásból kitűnik, hogy a legtöbb járásban akadnak községek, ahol a pótdadót 100 százalékon felül kellett megállapítani. A legalacsonyabb pótdadója Óriszentpéternek van, 25 százalék, legmagasabb Nemeskeresztúr község pótdadója: 115 százalék. Nem csoda, ha ily körülmények között a pénzügyminiszternek a községek támogatására kellett sietni. Hogy helyreállítsa valamiképpen a 14 nagy- és 238 kisközség háztartási egyensúlyát 387.000 pengős állami segélyt utalt ki a vasi községek felfegyverzésére s a beruházási szükségletek fedezésére 52.000 pengős segélyt folyósított.

Elhalasztották az esztergomi főegyházmegyei zsinatot. Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás egyik múltévi pásztorlevelében jelezte papságának, hogy az idei év őszén főegyházmegyei zsinatot szándékozik egybehívni. A bíboros-egyházfejedelem most tudatja papjaival, hogy a tervezett zsinat megtartását a jövő évre halasztotta.

Rekordtermést vár Olaszország. Az olaszországi gabonatermésről szóló első jelentések szerint Olaszország ezévi termése nagyszertűl és valószerűen még az 1937-es bő termést is felülmúlja, bár az 1937-es termés a fasiszta rendszer kezdeményezte gabonatermelési politika megvalósítása után a legjelentősebb volt.

Ötvi dologháza ítélték egy sibert. A büntető törvényszék Ftischl Bernát Béla textilkereskedőt, akit valutázásért a múlt év decemberében tízhónapi börtönrre ítélték, egy újabb valutabüncselekmény miatt most ötvi szigorított dologháza ítélté.

A nyár folyamán is nyitvatartják az ovodákat. A belügyminisztérium hatáskörébe tartozó ovodák nyitvatartása tekintetében fontos rendelkezést adott ki nemrégiben a minisztérium. A rendelet értelmében a nyár folyamán az összes ovodák nyitvatartandók és ahol lehetséges, a napközi otthonokat is vissza kell állítani. A napközi otthonban az ovodás gyermekek állandó ellenőrzésben, gondozásban és a lehetőséghez képest Zöld Keresztes tej- és cukorakcióban részesítendők. Ahol arra mód van, az ebédakciókat is tovább kell folytatni.

Házasság. Csongrádi György m. kir. téli gazdasági iskolai igazgató f. hó 3-án tartotta esküvőjét Hatvany Franciska tanítónővel (Kiskunfélegyháza).

Háromszázdinas buzaarat kérének a délszláv gazdák. A délszláv kormány most foglalkozik az új buza beváltási árának megállapításával. Egy bizottság a termelési költségeket vizsgálja és ennek alapján tesz javaslatot az új buzaárak megállapítására. A termelők az eddigi 170 dináros beváltási árral szemben most 300 dináros árat kívánnak.

Halálozás. Szalay Gyuláné, szül. Szekeres Jolán, áll. elemi iskolai tanítónő, folyó hó 14-én, Gödöllőn, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése nagy részvét mellett f. hó 16-án volt. Az elhunytban Szalay Gyula állami gimnáziumi tanár nejét, Szekeres László dr., a Faluszövetség igazgatója pedig hugát gyászolja.

Az áradás a Velencei-tóba hordta a learatott gabonát. Az elmúlt napok felhős szakadásai erősen megduzzasztották a Bakonyból és a Vértesből jövő Zajapatakot, amely elhagyta medrét és Székesfehérvár északi határát Moha községig elöntötte: 400 katasztrális hold került víz alá. A már lekaszált szénát a víz elsodorta, a még le nem kaszáltat beiszaposította. Székesfehérvár közműveinek mérnökei munkásokkal dolgoznak a veszély elhárításán. A víz elvezetése nagyon nehéz, mert a Nádor-csatorna medre is szintig megtelt, több vizet nem képes befogadni. Dinnyes közelében a Kajtor-patak elöntötte a földet és a már learatott gabonát besodorta a Velencei-tóba. Most a lakosság csónakokkal gyűjti össze a gabonakereszkertek. A súlyos kárt egyelőre febbeesülni sem lehet.

— Mi az, tönkrejutottál, Móric?
— Á dehogy. Csak csödbe.
— És miért?
— A meggyőződéséért!
— A meggyőződéséért?
— Meg voltam győződve, hogy az új szövetkezetet csödbe küldöm, de ő küldött engem.

Magyarország évi tejtermelése: 1750 millió liter. A megnagyobbodott Magyarország évi tejtermelése 1750 millió literre tehető. Ebből a mennyiségből 500 millió liter tejet a vállalatok útján hoznak forgalomba, míg 250 millió liter közvetítő kapcsolásával a termelőktől jut el a fogyasztóhoz.

Ujból közlekednek a dunai személyhajók. Július 14-től, vasárnap reggeltől kezdve a személyjáratokban fennálló valamennyi korlátozás megszűnt és a hajók a kiadott menetrendek szerint közlekednek.

Befőzéshez cukrot csak a konzervgyárak, üzemek és olyan gyümölcstermesztők kaphattak, akik gyümölcsfeldolgozással nagyban foglalkoznak. A cukorhiány miatt sok háziasszony nem tud gyümölcsöt befőzni. Már pedig sok más anyaggal pótolhatjuk a cukrot a befőzésnél. Erről, valamint a bordói lével való takarékoskodás módjáról és egyéb aktuális havi teendőkről a gyümölcsésben, szőlőben írt „A Magyar Gyümölcs” legújabb száma, melyből lapunkra hivatkozva, ingyen mutatószámot küld a kiadóhivatal, Budapest, V., Vilmos császár-ut 78.

Meggyulladt a ruhája — behalt az égési sebekbe. Hajmáskér községben Vastag Andorné, született Várnagy Anna 27 éves asszony gyorsforralón tejet akart melegíteni gyermekének. A láng meggyújtotta Vastagné szoknyáját, majd tüzebeborult az egész ruhája. Vastag Andorné behalt égési sérülésébe.

Az új modern és gyorsan dolgozó talajművelő eszközökről ír a Növényvédelem és Kertészet most megjelent legújabb száma. Cikkeket közöl még a jégverte szőlők és gyümölcsfák kezeléséről, a szőlő- és almamoly irásáról, a permetezőszerek perzeléséről, a nyulárgott gyümölcsfákról, a kaliforniai pajzstetűlidel rajzásáról, zöldszegaszalásról, a gyümölcsöset készítéséről, stb. A színes gyümölcsképet is közlő két szaklapból a „Növényvédelem” kiadóhivatal (Budapest, VI., Aréna-ut 84/c. e lapra való hivatkozással díjtalanul küld egy alkalommal mutatószámot.

Uj és használt írógépek! Régiek becserélése. UJAK 24 havi részleire is. Nagy Károly és Vasváry Miklósnál Budapest, V., Nádor-u 30. sz. Telefon: 12-62-43.

Az új repce ára

Az Árelenőrzés Országos Környezetbiztosága megállapította az őszi káposztarepce árát. Az egészséges, száraz, szokványos tisztaságú repce legmagasabb ára budapesti paritásban 40 pengő. A vidéki termelőhelyeken a fenti árból a vasúti fuvardíj levonásba hozandó. A vagonbarakás és helyi illetékek az eladót terhelik. Kereskedői költség, szákhasztnál stb. címen legfeljebb 3 százalék hozható levonásba. Ha a szállítás 1940 december 31-ig történik, úgy mázsánként legfeljebb 5 pengő felár számítandó.

A kaliforniai pajzstetű

Komoly kárt okoz ujabban gyümölcsöseinkben. Ez szívó-rovar, mely a gyümölcsfák ágainak és törzsének kérgére telepedik, de a kaliforniai pajzstetű magára a gyümölcsre (almára, körtére, szilvára) is rámegy. A kifejlődött állat maga fölé takaróul viaszpajzst készíti, mely szabad szemmel fekete pontocskának látszik. A megtámadott fa fejlődésében viszsza marad, sőt előbb-utóbb elpusztul.

Az irtás egyrészt kéregkaparásból áll. A lekapt hulladék elégetendő. Permetezésre télen kátrányolajtartalmu szerek vagy mészkénlevet használunk, nyáron pedig nikotint. Facsemetéken a pajzstetvek elpusztítása cianozás útján történik.

SPORTHIREK

A magyar-német uszóviadalt megelőzően az UTE kétnapos versenyt tartott. Kimagasló jelentőségű esemény volt Tótos pompás 1500 m-es uszása 19 p 55 mp alatt. Eleméri 100 m-t 1 p 18 mp alatt uszott. A vízilabda-mérkőzésen az UTE 2:1 arányban győzött a MAC és az FTC-MESE mérkőzés eredménye is 2:1 volt.

Az MTK atlétikai versenyének érdekessége, hogy a 3000 m-es futásban Farkas (Testvériség) 8 p 33 mp-es idővel győzött Kelen ellen, aki csak kézzel mp-el maradt mögötte.

Magyar kajakos győzelem volt Münchenben. Az első osztályban Balatoni, a másodikban Bajóti győzött. A női versenyben kezdőknél Jármai Katalin volt az első.

Az ifjúsági atlétikai bajnoki viadal mindkét napján a vidéki képviselők teljesítményei keltettek feltűnést. Bajnoki címet nyert 100 és 200 m Korompai (Nyiregyházi Vasutas), 400 m Vigh (Dunakeszi Magyarság), 800 és 1500 m Halász (Miskolci Vasutas), 110 gát Kadarász (BTE-Pécs), rud Herczeg (Gyula) és gerely vitéz Csapó (MAC-Csehminsztent). A verseny többi számát a fővárosiak nyerték.

TALÁLJA KI!

SZÓREJTVÉNY

oceán 6 gyümölcs K
(r = ly)

A Találja ki! megfejtését a 32-ik számban tesszük közzé. A levelezőlapra írt megfejtéseket a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell beküldeni, tíz napon belül. Elkésve érkező megfejtéseket nem vesszünk figyelembe. Jutalom: néhány értékes könyv. Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megfejtést küldenek be, előfizetői táborunk tagjai és előfizetési díjhátralékuk nincs.

A 26-ik számban közzölt Találja ki! megfejtése:

TRIANON HALÁLA

A rejtvényt — nyomdahiába folytán — nem helyesen közzöltük.

Vásárok jegyzéke

Rövidítések:

o. = országos vásár, h. = havivásár, oák. = országos állat- és kirakóvásár, oa. = országos állatvásár, ok. = országos kirakóvásár, hák. = havi állat- és kirakóvásár, há. = havi állatvásár, hk. = havi kirakóvásár, áll. = állatok, se. = sertés, szn. = szarvasmarha, felh. = felhajtás.

Julius 21., vasárnap. Baja oák., Cegléd oák., Győr o. lóvásár, Jászksisér oa., Szikszó oák. — **Julius 22., hétfő.** Alap oák., Büdsszentmihály oák., Cegléd oák., Csákvár oa., Győr oák., Jánoshalma oák., Jászksisér ok., Körmeny oák., Kővágószőlős oák., Kunmadaras oák., Mátészalka oák., Mike oák., Nemetboly oák., Nógrád oák., Szeghalom oák., Szentgotthárd oák., Szikszó oák., Tatabánya hk. (csak megyebeli kereskedők és iparosok árusíthatnak). Tokaj oák., Törökszentmiklós oák., Verpelét oák. — **Julius 23., kedd.** Csákvár ok., Nagypirit oák., Szombathely oák., Ujpest oák., Zalaszántó oák. — **Julius 24., szerda.** Nyiradony oa., Nyir-mada oák., Zomba oák. — **Julius 25., csütörtök.** Kapuvár há., Leányföldi oák., Marcali oák., Pellérd oák., Szany oa., Tét oák., Túrje oák., Zirc oa. — **Julius 26., péntek.** Erdősokonya oák., Iharosberény oák., Lesencetomaj oák., Zirc ok. — **Julius 27., szombat.** Apátfalva oák., Szekszárd h. se. juh- és borjufelh. sal.

A törvényhatóság első tisztviselője egyes vásárok határnapját közszükséglet által indokolt esetben kivételesen át-helyezheti, illetőleg a teljesen elmaradt vásár helyett pótvásárt engedélyezhet, a közölt adatokban tehát kivételesen változások történhetnek.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Balogh Orbán, Babót: Csekklepon... írt adatait nem értjük, ki vette át az ott közzölt tételeket? Kérjük, ismételje meg kérdését.

Arany- és ezüstpénzek ára

Ezüstpénzek: 1 db egykoronás 52 fillér; kétkoronás 104 fillér; ötkoronás 2 pengő 60 fillér; régi egyforintos 1 pengő 30 fillér.
14 karátos tönörarany grammonként 5 pengő 20 fillér.

RÁDIÓ

Budapest I.

VASÁRNAP, VII. 21.:

8: Ébresztő, Szózat, Hanglemezek. 8.45: Hírek. 9: Ünnepróza, 10: Róm. kath., 11: Evangélikus istentisztelet. 12: Magyar vitézség emléke a déli harangszó. 12.20: Időjelzés, időjárás. 12.30: Hangversenyzenekar. 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. 15: 1. Jancsó Barna dr.: „Tapasztalatok a gazdasági munkavállalók öregségi biztosítása terén.” 2. L'Éplatenier Imre dr.: „Gyümölcsfák szívókártói.” 15.45: Cigányzene. 16.30: Közművelődési előadás. 17: Hírek. 17.15: Szalonzene. 17.40: Előadás. 18.05: Zongorahármas. 18.35: Hangképek a magyar-német uszó-mérkőzésről. 19: Előadás. 19.15: Hírek. 19.25: „Bob herceg”, operett. 24.40: Hírek, időjárás. 22.10: Cigányzene. 23.20: Tánccselemez.

Rendszeres hétköznapi műsorszámok

6.45: Torna, hírek, hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: és 10.45: Felolvasás. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárás. 12.40: Hírek. 13.20: Időjelzés, időjárás. 14.30: Hírek. 14.45: Műsorismertetés. 15: Árfolyamok, piaci árak. 16.45: Időjelzés, időjárás, hírek. 17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 19.15: Hírek. 21.40: Hírek, időjárás. 0.05: Hírek.

HÉTFŐ, VII. 22.:

12.10: Balalajka-zenekar. 13.30: Melleszenekar. 16.15: Felolvasás. 17.15: Hegedű. 17.45: Előadás. 18.15: Magyar

nóták. 19.25: Hanglemez. 19.40: Felolvasás. 20.10: Hangversenyzenekar. 22.10: Tánccselemez. 23.25: Cigányzene.

KEDD, VII. 23.:

12.10: Hanglemezek. 13.30: Jazz. 16.15: Előadás. 17.15: Cigányzene. 17.55: Eszperantó-előadás. 18.15: Szalonzene. 19.25: Sramlizene. 19.45: Előadás. 20.15: Zongora. 20.45: „Bátran kell szeretni” Rádiójáték. 22.10: Cigányzene. 23.20: Hanglemez.

SZERDA, VII. 24.:

12.10: Szalonzene. 13.30: Postászenekar. 16.15: Előadás. 17.15: Klarinet-hárfa-kettős. 17.45: Felolvasás. 18.15: Cigányzene. 19.25: „Bohémélet.” Puccini-opera. 20.25: Képzőművészeti. 22.10: Szalonzene. 23.20: Cigányzene.

CSÜTÖRTÖK, VII. 25.:

12.10: Zongora. 12.55: Ének. 13.30: Szalonzene. 16.15: Ruzsin műsor. 17.15: Cigányzene. 18: Előadás. 18.25: Szalonzene. 19.40: Felolvasás. 20.10: Hangversenyzenekar. 22.10: Cigányzenekar. 23.25: Tánccselemez.

PÉNTEK, VII. 26.:

12.10: Szalonzene. 13.30: Rendőrzenekar. 16.15: Felolvasás. 17.15: Zongora. 17.45: Felolvasás. 18.15: Az „Aranyhegyi-pályázat” VI. hangverseny. 19.25: Ének. 20.10: Előadás. 22.10: Hanglemezek. 23.20: Cigányzene.

SZOMBAT, VII. 27.:

12.10: Cigányzene. 13.30: Hanglemez. 16.15: Mesék. 17.15: Rádióposta. 17.45: Jazz. 18.10: Előadás. 18.45: „Közvetítés az orosházi apróipar tartásáról.” 19.25: Cigányzene. 20.15: „Az ismeretlen ellenfél.” Hangjáték. 22.10: Szalonzene. 23.20: Hanglemezek.

Budapest II. Kedden, VII. 23-án. 17.25: Mezőgazdasági félóra; szombaton, VII. 27-én. 19.25: Mezőgazdasági félóra.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. Rózs: Pestvidéki 16.60—16.85, más származású 16.80—17.05. Sörárpa: Kiváló 22.60—22.85, prima 21.60—21.85, sörárpa 20.60—20.85. Takarmányárpa: Ia. 65—66 kg-os 16.60—16.95, középmínőségű 18.10—18.35 pengő.

Magpiac. Árak 100 kg-ként, minőség szerint: köles, fehér (budapesti paritásban) 44—48, vörös (budapesti paritásban) 40—42, egyéb (budapesti paritásban) 37.50—38.50, csillagfürt, fehér, laposmagyu (vidéki állomáson) 22.75—23, uradalmi kék mák (vidéki állomáson) 153—158 P.

Takarmány. Árak mm-ként, P-ben: Réti széna Ia, új 10—10.20, lucernaszéna 12—12.20.

Abraktakarmány. Árak mm-ként, kiselyben, Budapesten: árpakorpa 13.25, borsóhéj 18.25, buzakorpa 14.50, napraforgópogácsa 19.50, lenmagpogácsa 20.50, tökmagpogácsa 20.50, kókuszpogácsa 20, repecpogácsa 16.50, szárított répaszelet 12.60, rozskorpa 14.50, melász 10, haliszit 45 P.

Vágómarha. Árjegyzék elősúlyban: bíka, magyar IIa 81, IIIa 63, tarka Ia 95—99, IIa 78—94, IIIa 56—66, 3kőr, magyar IIa 70—96, IIIa 50—62, tarka Ia 103—110, IIa 74—110, IIIa 54—71, tehén, magyar IIa 68—85, IIIa 52—64, tarka Ia 97—105, IIa 70—96, IIIa 50—60, bivaly 53—56, növendék (éves) 50—98, kleszontozni való 32—49 fillér kg-ként.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Ia belföldi jármosökrök és beállítani való tinó (tarka) 580—650 kg-os 96—100, Ia belföldi jármosökrök és beállítani való tinó 500—580 kg-os 90—96, Ia belföldi jármosökrök és beállítani való tinó (fehér) 90—100, 1½ éves üsző 80—90, 1½ éves tinó 84—90, fiatal hasas és friss fejestehén és üsző 110—120 fillér kg-ként.

Sertés. Árak: Ia uradalmi 136½—140, IIa uradalmi 133—136, Ia szedett 128—133, IIa szedett 118—134, IIIa szedett 106—116, Ia öregsértés 120—122, IIa öregsértés 96—114, angol tőkesértés 125—130 fillér kg-ként elősúlyban.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztani való 190, sózott 190—220, füstölt 220—

260, háj 204, tepertő 180—220, sertészsír, helybéli 198 fillér kg-ként.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: Tyúk 300—450, csirke, rántani való 150—250, sülti való 200—350 fillér db-ként. Leölt baromfi: Tyúk 180—240, csirke, hizlalt 300—400, szedett 240—330, rucna, idel 200—360, lud, idel 200—260, libamáj, nagy 600—800, kicsi 350—400 fillér kg-ként. Teatojás 10 darabig 11—13, főzőtojás 9—10, apró 9—10 fillér db-ként.

Halpiac. Harsca, nagyság szerint 240—500, ponty 220—300 fillér kg-ként.

Ló. Árak: csikó 40, könnyebb kocsló (híntés és jukker, stb.) 650, igás kocsló (nehéz, nyugati fajta) 400—900, igás kocsló (könnyű, nyugati fajta) 310—480, számár 70—160, alárendelt 60—300, vágó 35—250 pengő darabonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 32, lefölözött tej 10—12, aludt tej 9, tejszín 22—24, tejjel 130 fillér literenként. Centrífugált vaj 390—420, főzővaj 340—360, tehénturó, sovány 70—80, juhturó 200—260, kevert turó 180—240, juhsajt 240—280, trappista 240—280 fillér kg-ként.

Zöldség. Sárgarépa 4—16 (csom.), petrezselyem 4—16 (csom.), zeller 2—8 (db-ja), kalarabé 1.5—6 (db-ja), karfiol 50—100, vörshagyma, makói 22—28, cékla 16—20 (csom.), fejeskáposzta 16—24, savanyított káposzta 40—50, kelkáposzta 16—28, fejesalúta 4—16 (db-ja), torma 60—160, burgonya: Gálbaba 21—22, nyári: rózsá 21—22, tömött csiperkegomba 160—280, szegfűgomba 160—240, éti vargánya 160—240, uborka, savanyítani való 24—44, nagy, salátának való 20—40, zöldpaprika, apró, hegyes 3—10 (db-ja), nagy, tölteni való 10—30 (db-ja), tök, főző 5—10, paradicsom 120—300, zöldbab 16—32, vajbab 16—32, zöldborsó, hüvelyes 20—40, sóska 24—40, paraj, tisztított 50—70 fillér kg-ként. Hónaposretek csomónként 6—15, zöld tengeri darabonként 10—16 fillér.

Gyümölcs. Alma 52—90, körte 60—120, aszaltalma 100—140, szilva 100—120, gyümölcsiz 136—240, cseresznye, fekete 56—120, piros 90—120, sárga 40—70, meggy, nagyzemű 80—110, kisszemű 40—70, kajszibarack 60—140, őszibarack 120—280, rózsa 32—48, sárgadinnye, faj 180—360, káposzta 30—88, málna 70—120, dióbél 310—440, mogoróhéj 280—360, bejázott mandula 400—600 fillér kg-ként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édesnemes 440—560, féléves 400—480, rózsá 300—360, mák, kék 196—200, pergetett méz 200—240, kőmennyag 360—560, házi-szappan, szín 110—120, közönséges 90—100 fillér kg-ként.

Borpiac. A borpiac az összes termelő helyeken továbbra is szilárd. A kereskedelem a minimális kínálat miatt alig tudja fedezni szükségleteit, ami kétségtelenül igazult a piacra. A kereskedőbörök az Áföldön kistermelőknél az termelői pince hí-fokonként 3.8—4.1 filléres, a nagytermelőknél az állomás 4.0—4.4 filléres áron kelnek el. A minőségi borvidékeken a kereslet élénk, a kínálat nem számottevő. A kivétel a nyári idényhez képest esendés.

Szesz. Az összes szeszfeldolgozó forgalma a multheti keretek között mozgott, az árak változatlanok.

Gyümölcsipalinka. Gyümölcsipalinkában e héten is győrebb volt a kereslet. Az üzlet irányzata tartott, az árak változatlanok. A törkölyipalinka 4.80—4.90, a seprőipalinka 4.80, a szilvórium 5.20—5.30, a barackipalinka 7.50—8, a magasfoku borpárlat 6.60—6.80, az alacsonyfoku 6.40—6.50, az avinálási célokra szolgáló 3.75—3.80 pengőig terjedő áron kelt el 10,000 literfokonként, III. táblázat szerint + 4% forgalmi adó.

Idegen pénzek vételi és eladási ára. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Szesz pengőnél többre kerül száz darab: Angol font 1310—1330; dollár 344.10—350.10; kanadai dollár 301—303 pengő. — Szesz pengőnél kevesebbe kerül száz darab: Csehszlovákia 11.45—11.80; szerb dollár 7.60—7.90; román leu 3.20—3.40; olasz lira 17.40—17.90; svájci frank 77.95—78.95 pengő. Ezekhez az árakhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

KIADÓTULAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSEG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.